

Forslag til endringer i byggherreforskriften

I forskrift av 3. august 2009 nr. 1028 om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser (byggherreforskriften) foreslås følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Hvem forskriften retter seg mot

Byggherren, den prosjekterende, arbeidsgiveren og enmannsbedriften skal sørge for at bestemmelsene i denne forskriften blir gjennomført.

Dersom byggherren er forbruker, som definert i § 4 bokstav g, gjelder kun § 10 om forhåndsmelding.

§ 4 skal lyde:

§ 4. Definisjoner

I forskriften menes med

a) bygge- eller anleggsarbeid:

1. oppføring av bygninger
2. innrednings-, utsmykkings- og installasjonsarbeid
3. montering og demontering av prefabrikkerte elementer
4. riving, demontering, ombygging og istandsetting
5. sanering og vedlikeholdsarbeid, utenom arbeid som er rutinemessig eller mindre omfattende
6. alminnelig anleggsvirksomhet
7. graving, sprengning og annet grunnarbeid
8. annet arbeid som utføres i tilknytning til bygge- eller anleggsarbeid

b) byggherre: enhver fysisk eller juridisk person som får utført et bygge- eller anleggsarbeid.

c) byggherrens representant: enhver fysisk eller juridisk person som skal utføre konkrete plikter etter denne forskriften på byggherrens vegne, i henhold til skriftlig avtale med byggherren.

d) koordinator: enhver fysisk eller juridisk person som sørger for koordinering av prosjektering eller utførelse på vegne av byggherren.

e) prosjekterende: enhver fysisk eller juridisk person som har til oppdrag å tegne, beregne, planlegge eller beskrive hele eller deler av bygget eller anlegget som skal oppføres.

f) enmannsbedrift: virksomhet som ikke sysselsetter arbeidstakere.

g) forbruker: en fysisk person som ikke hovedsakelig handler som ledd i næringsvirksomhet.

§ 5 skal lyde:

§ 5. Generelle plikter

Byggherren skal gjennom hele prosessen

a) sørge for at hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplassen blir ivaretatt.

b) sikre at pliktene som er pålagt de prosjekterende, arbeidsgiverne og enmannsbedriftene i denne forskriften blir gjennomført

c) sørge for og legge til rette for nødvendig dialog og samhandling mellom prosjekterende, arbeidsgivere og enmannsbedrifter for å sikre at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blir ivaretatt ved prosjektering og utførelse av bygge eller anleggsarbeider.

Byggherren skal under planleggingen og prosjekteringen

- a) ivareta sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved de arkitektoniske, tekniske eller organisasjonsmessige valg som foretas
- b) kartlegge risikoforhold som har betydning for arbeidene som skal utføres
- c) vurdere risikoen som er kartlagt etter bokstav b og utarbeide planer med tiltak for å fjerne eller redusere risikoen
- d) dokumentere kartleggingen, risikovurderingen og planene etter bokstav b og c.
- e) sørge for at det avsettes tilstrekkelig tid til prosjektering og utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjoner
- f) dokumentere vurderingene som ligger til grunn for den tid som avsettes etter bokstav e.

Byggherren skal under utførelsen av arbeidene ivareta hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved koordinering av virksomhetenes arbeid på bygge- og anleggsplassen.

§ 7 skal lyde:

§ 7. Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Byggherren skal før oppstart av arbeidet på bygge- eller anleggsplassen sørge for at det utarbeides en skriftlig plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Byggherren skal sørge for at planen er lett tilgjengelig på bygge- eller anleggsplassen og at den oppdateres fortløpende dersom det oppstår endringer som har betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Byggherren skal sørge for at de som har plikter etter planen:

- a) gjøres kjent med planen
- b) får informasjon når det skjer endringer i planen under prosjektets framdrift som kan ha betydning for arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Byggherren skal oppbevare planen i seks måneder etter at bygge- eller anleggsarbeidet er avsluttet.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Krav til planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal beskrive hvordan risikoforholdene som følger av byggherren og de prosjekterendes valg, skal håndteres.

Planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal bygge på risikovurderinger, tilpasses det aktuelle bygge- eller anleggsarbeidet og inneholde

- a) et organisasjonskart som angir rollefordelingen og entreprisformen

b) en fremdriftsplan som beskriver når og hvor de ulike arbeidsoperasjoner skal utføres, hvor det tas hensyn til koordinering av de forskjellige arbeidsoperasjonene

c) en oversikt som beskriver spesifikke tiltak som er nødvendig for å redusere faren for liv og helse forbundet med blant annet

1. arbeid nær installasjoner i grunnen
2. arbeid nær høyspentledninger og elektriske installasjoner
3. arbeid på steder med passerende trafikk
4. arbeid hvor arbeidstakere kan bli utsatt for ras eller synke i gjørme
5. arbeid som innebærer bruk av sprengstoff
6. arbeid i sjakter, underjordisk masseforflytning og arbeid i tunneler
7. arbeid som innebærer fare for drukning
8. arbeid i senkekasser der luften er komprimert
9. arbeid som innebærer bruk av dykkerutstyr
10. arbeid som innebærer at personer kan bli skadet ved fall eller av fallende gjenstander
11. arbeid som innebærer riving av bærende konstruksjoner
12. arbeid med montering og demontering av tunge elementer
13. arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner
14. arbeid som utsetter personer for kjemiske eller biologiske stoffer som kan medføre en belastning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, eller som innebærer et lov- eller forskriftsfestet krav til helsekontroll
15. arbeid med ioniserende stråling som krever at det utpekes kontrollerte eller overvåkede soner
16. arbeid som innebærer brann- og eksplosjonsfare
17. arbeid som innebærer fare for helseskadelige ergonomiske belastninger

d) en rutine for behandling av endringer i planen som blant annet skal beskrive hvordan endringsbehov skal rapporteres og følges opp.

§ 10 skal lyde:

§ 10. Forhåndsmelding

Byggherren skal sørge for at det senest en uke før arbeidet igangsettes sendes en forhåndsmelding på fastsatt elektronisk skjema til Arbeidstilsynet om bygge- eller anleggsarbeidet, dersom arbeidet vil vare utover 15 virkedager eller den forventede arbeidsmengde overstiger 250 dagsverk.

Dersom byggherren er forbruker skal forhåndsmeldingen sendes inn av den virksomheten som påtar seg å utføre bygge- eller anleggsarbeidet.

Byggherren skal sørge for at forhåndsmeldingen er oppdatert. Oppdatert forhåndsmelding skal settes opp synlig på bygge- eller anleggsplassen.

Forhåndsmeldingen skal inneholde følgende opplysninger:

- a) dato for oversendelsen
- b) bygge- eller anleggsplassens nøyaktige adresse

- c) prosjektets art
- d) byggherrens navn, organisasjonsnummer, adresse og telefonnummer.
- e) byggherrens representant sitt navn, organisasjonsnummer, adresse og telefonnummer
- f) koordinatorens navn organisasjonsnummer, adresse og telefonnummer
- g) en angivelse av de prosjekterende som byggherren har engasjert i prosjektet og deres organisasjonsnummer
- h) en angivelse av de virksomheter som byggherren har valgt og deres organisasjonsnummer
- i) forventet dato for arbeidsstart på bygge- eller anleggsplassen
- j) forventet varighet av arbeidet på bygge- eller anleggsplassen
- k) forventet største antall arbeidstakere samtidig på bygge- eller anleggsplassen
- l) planlagt antall virksomheter

Dersom aktørene som nevnt i fjerde ledd bokstav d til g er en juridisk person, skal det oppgis navn og telefonnummer til en kontaktperson.

§ 14 skal lyde:

§ 14. Koordinering og oppfølging av arbeidet med sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Koordineringen og oppfølgingen skal ivareta hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplassen.

Koordineringen og oppfølgingen skal sørge for og legge til rette for dialog og samarbeid mellom involverte aktører.

Koordineringen og oppfølgingen i prosjekteringsfasen omfatter å

- a) sørge for informasjonsdeling mellom de enkelte prosjekterende slik at risiko håndteres helhetlig
- b) sørge for at resultater av kartlegging og risikovurdering med tiltak innarbeides i tilbudsgrunnlag til utførende virksomheter
- c) sørge for utarbeidelse av planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Koordineringen og oppfølgingen i utførelsesfasen omfatter å

- a) følge opp de risikoforhold som fremgår av byggherrens plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
- b) følge opp at det utarbeides tidsplaner som sikrer at det avsettes tilstrekkelig tid til utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjoner
- c) følge opp at virksomhetene gjennomfører planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
- d) sørge for at de enkelte virksomheters arbeid som kan påvirke hverandre med hensyn til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, blir koordinert
- e) følge opp at kravene etter § 9 gjennomføres
- f) sørge for at det føres oversiktslister etter § 15